

Broj: 03-02-1114/2026
Sarajevo, 17.07.2026. godine

**PARLAMENT FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE**

- Predstavnički dom -

- Dom naroda -

gosp. Tomislav Martinović, predsjedavajući

Poštovani,

U skladu sa članom IV.B.3.7.c) (III) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, a u vezi sa čl. 163., 164. i 165. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 69/07, 2/08, 26/20 i 13/24) i sa čl. 155., 156. i 157. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03, 21/09, 24/20 i 60/24), radi razmatranja i prihvatanja, dostavljam Vam **NACRT ZAKONA O ELEKTRONSKOJ TRGOVINI**, koji je utvrdila Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na 71. sjednici, održanoj 16.07.2026. godine.

Nacrt zakona se dostavlja na službenim jezicima i pismima Federacije Bosne i Hercegovine u printanoj i elektronskoj formi (CD).

S poštovanjem,

Prilog:

- Nacrt zakona na bosanskom jeziku (CD)
- Obrazac broj 1a
- Obrazac broj 2
- Obrazac IFP NE
- Izjava o usklađenosti
- Mišljenje Konkurencijskog vijeća Bosne i Hercegovine, akt broj: 07-26-7-023-2/25 od 28.11.2025. godine

**Co: Federalno ministarstvo trgovine
gosp. Amir Hasičević, ministar**

Cojpred-4

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

„EI“

NACRT

**ZAKON
O ELEKTRONSKOJ TRGOVINI***

Sarajevo, juli 2026. godine

ZAKON O ELEKTRONSKOJ TRGOVINI

I DIO – OPĆE ODREDBE

Član 1. (Predmet zakona)

- (1) Ovim zakonom uređuju se uslovi i način pružanja usluga informacionog društva, obaveze informisanja korisnika usluga, komercijalna poruka, pravila u vezi sa zaključenjem ugovora u elektronskom obliku, odgovornost pružaoca usluga informacionog društva, obaveze dostavnih službi, nadzor i upravne mjere, upravni i inspekcijski nadzor nad primjenom ovog zakona, kao i druga pitanja od značaja za obavljanje elektronske trgovine na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija BiH).
- (2) Odredbe ovog zakona ne primjenjuju se na: zaštitu podataka, oporezivanje, notarsku djelatnost, zastupanje stranaka i zaštitu njihovih interesa pred sudovima, kao ni na igre na sreću sa novčanim ulozima, uključujući lutrijske igre, igre u kazinima, kladioničke igre i igre na sreću na automatima, ako posebnim zakonom nije drugačije određeno.

Član 2. (Usklađivanje sa pravnim aktima Evropske unije)

Ovim se zakonom u zakonodavstvo Federacije BiH djelimično preuzima sljedeći akt Evropske unije:

1. Direktiva 2000/31/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 8. juna 2000. godine o određenim pravnim aspektima usluga informacionog društva na unutrašnjem tržištu, posebno elektronske trgovine (Direktiva o elektronskoj trgovini, Prečišćeni tekst od 17.02.2024.godine).

Član 3. (Osnovni pojmovi)

Pojedini izrazi, u smislu ovog zakona, imaju sljedeće značenje:

- a) usluga informacionog društva je usluga koja se uz naknadu pruža elektronskim putem na individualni zahtjev korisnika, a posebno prodaja robe i usluga putem interneta, nuđenje podataka na internetu, reklamiranje putem interneta, elektronski pretraživači, te mogućnost traženja podataka i usluga koje se prenose elektronskom mrežom, posreduju u pristupu mreži ili pohranjuju podatke korisnika,
- b) informaciono društvo je društvo u kojem je stvaranje, distribucija, korištenje i upravljanje informacijama upotrebom informaciono-komunikacionih tehnologija značajna ekonomska, politička i kulturološka aktivnost, i u kojem se podrazumijeva masovna upotreba informaciono-komunikacionih tehnologija, a posebno interneta, kao instrumenta za postizanje boljih rezultata u privrednom, obrazovnom, upravnom i socijalnom sektoru i svim drugim sektorima društva,

- c) informacijski sistemi su uređena grupa različitih sastavnica, koje u međusobnoj saradnji obavljaju ulogu prikupljanja, obrade, čuvanja i izdavanja informacija i podataka. Komponente koje čine jedan informacijski sistem su: elektronski uređaji (hardver), programi (softver), ljudi i organizacije.
- d) informaciono-komunikaciona tehnologija je generički pojam koji se odnosi na sve aspekte obrade, upravljanja i prenosa informacija,
- e) pružalac usluga informacionog društva je svako pravno ili fizičko lice koje pruža uslugu informacionog društva, uključujući, ali ne ograničavajući se na trgovce i elektronske platforme,
- f) korisnik usluge je svako pravno ili fizičko lice koje, u poslovne ili druge svrhe, koristi uslugu informacionog društva, naročito s ciljem pronalaženja informacija ili omogućavanja dostupnosti informacija,
- g) potrošač je svako fizičko lice koje zaključuje pravni posao na tržištu u svrhe koje nisu namijenjene njegovom zanimanju ni njegovoj poslovnoj aktivnosti,
- h) elektronska trgovina je vrsta prodaje na daljinu koja se ostvaruje na način da se roba, odnosno usluga nudi, naručuje i prodaje putem interneta,
- i) trgovac je pravno ili fizičko lice koje, samostalno ili putem posrednika, nudi prodaje, posreduje u prodaji ili na drugi način obavlja komercijalne transakcije robe, usluga ili digitalnog sadržaja putem sredstava komunikacije na daljinu, uključujući internet platforme, mobilne aplikacije i druge digitalne kanale,
- j) podatak je informacija, poruka i dokument sastavljen, poslan, primljen, zabilježen, uskladišten ili prikazan elektronskim, optičkim ili sličnim sredstvom, uključujući, ali ne ograničavajući se na prenos internetom, elektronskom poštom i telefaksom,
- k) internet je javno dostupni globalni sistem međusobno povezanih računara, koji koriste grupu standardizovanih komunikacionih protokola (ustanovljeni način, standard ili format prenosa podataka), zajedno s informacionim sadržajima i uslugama, koji na taj način povezanih računara mogu pružiti korisnicima robu i usluge,
- l) elektronska platforma (e-platforma) je digitalna infrastruktura, internet stranica, mobilna aplikacija ili druga elektronska usluga koja omogućava posredovanje u prodaji robe, usluga ili digitalnog sadržaja između trećih strana, uključujući trgovce. E-platforma može obuhvatati:
 - 1. tržišne e-platforme – online servise koji omogućavaju trećim licima (trgovcima) da ponude i prodaju robu ili usluge korisnicima,
 - 2. posredničke e-platforme – servise koji omogućavaju povezivanje korisnika radi zaključenja ugovora ili pružanja usluga (npr. platforme za iznajmljivanje, dostavu, rezervaciju smještaja i sl.),
 - 3. hibridne e-platforme – servise koji obavljaju vlastitu prodaju, ali istovremeno omogućavaju i trećim licima da nude svoju robu ili usluge,
- m) društvena mreža je elektronska platforma koja svojim korisnicima omogućava ne samo međusobnu komunikaciju i razmjenu informacija, već i promociju, prodaju i kupovinu roba i usluga,
- n) dostavna služba je pravno ili fizičko lice, registrovano u skladu sa posebnim propisima, koje se bavi preuzimanjem, prevozom i isporukom pošiljki, paketa, dokumenata ili robe od pošiljaoca do primaoca, uključujući, ali ne ograničavajući se na poštanske operatere, kurirske službe i logističke kompanije,
- o) elektronski potpis je skup podataka u elektronskom obliku koji su pridruženi ili su logički povezani sa drugim podacima u elektronskom obliku, a služe za

- identifikaciju potpisnika i autentičnosti potpisanog elektronskog dokumenta, u skladu sa posebnim propisima kojima se uređuje ta oblast,
- p) ugovori u elektronskom obliku su ugovori koje pravna i fizička lica u potpunosti ili djelimično zaključuju, šalju, primaju, raskidaju, otkazuju, pristupaju i prikazuju elektronskim putem koristeći elektronska, optička ili slična sredstva, uključujući, ali ne ograničavajući se na prenos internetom,
 - q) komercijalna poruka je poruka u bilo kojem obliku, oblikovana da promoviše, direktno ili indirektno, robu, usluge ili ugled svakog pravnog ili fizičkog lica koje obavlja registrovanu djelatnost, osim podataka:
 - 1. koji omogućavaju direktan pristup aktivnostima pravnog ili fizičkog lica, uključujući sjedište ili adresu, naziv domene ili adrese elektronske pošte,
 - 2. koji se odnose na robu, usluge ili ugled lica, prikupljenih na nezavisan način, naročito ako je to učinjeno bez razmatranja finansijskih posljedica.

Član 4. (Primjena propisa)

- (1) Pružalac usluga informacionog društva koji ima sjedište ili posluje na području Federacije BiH obavezan je postupati i pružati usluge u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima Federacije BiH.
- (2) Odredbe ovog zakona primjenjuju se na pružaoce usluga informacionog društva koji obavljaju djelatnost elektronske trgovine, registrovane u skladu sa posebnim propisima iz oblasti trgovine.
- (3) Odredbe ovog zakona kojima se uređuju obaveze i sankcije za pružaoce usluga informacionog društva shodno se primjenjuju i na lica koja se bave pružanjem usluga informacionog društva bez registracije kod nadležnog organa.
- (4) Odredbe ovog zakona ne primjenjuju se u oblastima:
 - (a) autorskog prava i prava intelektualnog vlasništva,
 - (b) prometa lijekova, medicinskih i homeopatskih proizvoda,
 - (c) izdavanje elektronskog novca,
 - (d) pravnu formu i valjanost ugovora kojima se stiču ili prenose prava na nekretninama,
 - (e) djelatnosti osiguravajućih društava,
 - (f) obaveza iz potrošačkih ugovora,
 - (g) slobode ugovornih strana na izbor mjerodavnog prava.

Član 5. (Registracija)

- (1) Pravno ili fizičko lice koje pruža uslugu informacionog društva obavezno je se, prije početka obavljanja djelatnosti, registrovati kod nadležnog registarskog organa, u skladu sa posebnim propisima kojima je regulisana oblast registracije poslovnih subjekata, obrta i trgovine.
- (2) Ako je pravno ili fizičko lice već registrovano za obavljanje drugih srodnih djelatnosti, pružanje usluga informacionog društva može obavljati na način da dopuni registraciju djelatnosti, bez obaveze otvaranja posebne podružnice, osim ako posebnim propisima nije drugačije određeno.

Član 6.
(Sloboda pružanja usluga)

- (1) Pružanje usluga informacionog društva se obavlja slobodno, u skladu sa ovim zakonom i dobrim poslovnim običajima, na način da se ne nanosi šteta drugim licima ili općim interesima.
- (2) Za pružanje usluga informacionog društva nije potrebna posebna dozvola ili odobrenje, niti smije biti uslovljeno bilo kojim drugim zahtjevom jednakog učinka.

Član 7.
(Ograničavanje slobode pružanja usluga na zahtjev ovlaštenog lica)

- (1) Vlada Federacije BiH može, izuzetno, preduzeti mjere za ograničavanje slobode pružanja usluga informacionog društva pružiocima usluga u Federaciji BiH, koji uzrokuje ili prijeti nanošenjem štete, a na zahtjev ovlaštenog lica ili lica čija su prava povrijeđena, a za sljedeće svrhe:
 - a) sprječavanja, istraživanja, otkrivanja i procesuirana počinilaca krivičnih djela, uključujući zaštitu maloljetnika i borbu protiv svih oblika izazivanja mržnje zbog rase, spola, vjere ili nacionalnosti i povrede ljudskog dostojanstva pojedinca,
 - b) zaštite javnog zdravlja,
 - c) zaštite javne sigurnosti, uključujući odbranu i nacionalnu sigurnost,
 - d) zaštite potrošača, uključujući investitora.
- (2) Mjere kojima se ograničava pružanje usluga informacionog društva potrebno je ukinuti ili opozvati odmah nakon prestanka postojanja razloga radi kojih su određene, a na zahtjev ovlaštenog lica ili lica čija su prava povrijeđena.

Član 8.
(Rodno značenje izraza)

Izrazi koji se koriste u ovom zakonu, a imaju rodno značenje, odnose se podjednako na muški i ženski rod.

Član 9.
(Naziv i službeni jezik)

Pružalac usluga informacionog društva koji u skladu sa ovim zakonom korisnicima usluga isporučuje robu ili pruža usluge na teritoriji Federacije BiH, obavezan je da posluje na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini i da u pisanim dokumentima koristi poslovno ime i sjedište, ili skraćeno poslovno ime i sjedište, kako je upisan u odgovarajući registar.

Član 10.
(Raspolaganje ličnim podacima korisnika usluga)

Pružalac usluga informacionog društva može obrađivati, koristiti i prenositi lične podatke korisnika usluga isključivo u skladu sa propisima kojima je uređena zaštita ličnih podataka.

II DIO – OBAVEZA INFORMISANJA I KOMERCIJALNA PORUKA

Član 11. (Obavezne informacije)

Pružalac usluga informacionog društva mora u obliku i na način koji je neposredno i stalno dostupan korisnicima usluga i nadležnim inspekcijskim organima, pružiti sljedeće informacije:

- a) naziv, pod kojim je upisan u odgovarajući registar, i adresu sjedišta,
- b) naziv i broj sudskog ili registra nadležnog organa, u koji je upisan,
- c) identifikacijski broj poreskog obveznika i/ili PDV broj, ukoliko je poreski obaveznik u sistemu PDV-a,
- d) ostale podatke o pružaocu usluga informacionog društva na osnovu kojih korisnik usluga ili nadležni inspekcijski organi mogu brzo i nesmetano stupiti s njim u vezu, uključujući telefonski broj i elektronsku adresu, putem koje je moguće ostvariti direktan kontakt,
- e) bitnim karakteristikama robe ili usluga (detaljan opis robe ili usluga, uključujući tehničke specifikacije, rok trajanja, garanciju i uslove korištenja),
- f) cijenama, uključujući poreze i eventualne dodatne troškove koji utiču na prikazanu cijenu,
- g) uslovima i načinu plaćanja (dostupne metode plaćanja), rokovima i načinu dostave i reklamacije,
- h) postupku reklamacije – način podnošenja prigovora i reklamacije, uključujući kontakte za podršku korisnicima usluga,
- i) pravo na odustanak od ugovora o prodaji, uključujući informaciju o tome ko snosi troškove povrata robe u slučaju odustajanja od ugovora, kao i
- j) podatke o eventualnoj upotrebi algoritama ili automatizovanih sistema za personalizaciju i rangiranje ponude proizvoda.

Član 12. (Obaveza isticanja podataka o registraciji)

- (1) Pružalac usluga informacionog društva koji robu ili usluge prodaje putem vlastite elektronske platforme obavezan je na vidljivom i lako dostupnom mjestu istaknuti podatke o svojoj registraciji kod nadležnog organa, uključujući najmanje naziv, sjedište, registarski broj i organ kod koga je izvršen upis.
- (2) Pružalac usluga informacionog društva koji robu ili usluge prodaje putem elektronske platforme koja nije u njegovom vlasništvu obavezan je na vidljivom i lako dostupnom mjestu istaknuti podatke o svojoj registraciji iz stava (1) ovog člana.
- (3) Elektronska platforma obavezna je pružaocu usluga informacionog društva omogućiti isticanje podataka iz stava (1) ovog člana na način koji je jasno uočljiv korisnicima usluga.

Član 13. (Komerцијална порука)

Pružalac usluga informacionog društva obavezan je da osigura da svaki podatak iz komercijalne poruke, koji je dijelom ili u potpunosti usluga informacionog društva, zadovoljava sljedeće uslove:

- a) da je komercijalnu poruku moguće kao takvu jasno prepoznati u trenutku kada je korisnik usluge primi,
- b) da je lice, u čije je ime sastavljena komercijalna poruka, moguće jasno identifikovati,
- c) da svaki promotivni poziv za dostavljanje ponude iz komercijalne poruke, uključujući popuste i poklone, mora kao takav biti jasno identifikovan i
- d) da uslovi koji se moraju ispunjavati za dostavljanje ponude iz komercijalne poruke moraju biti lako dostupni, te predloženi u potpunosti, jasno i nedvosmisleno.

Član 14.
(Neželjene komercijalne poruke)

- (1) Slanje neželjenih komercijalnih poruka elektronskom poštom ili drugim elektronskim komunikacionim sredstvima dozvoljeno je isključivo uz prethodni, izričit pristanak lica kojem je poruka namijenjena.
- (2) Pružalac usluga informacionog društva obavezan je obezbijediti da opoziv datog pristanka bude moguć u svakom trenutku, na jednostavan i besplatan način, te da se opoziv bez odlaganja uvaži.
- (3) Pružalac usluga informacionog društva obavezan je da redovno provjerava i prihvata opoziv pristanka koji upućuje lice koje ne želi da prima takve komercijalne poruke.
- (4) Zabranjeno je slanje komercijalnih poruka uz prikrivanje ili lažno navođenje identiteta pošiljaoca, kao i upotreba obmanjujućih oznaka u naslovu ili sadržaju poruke.

III DIO - UGOVORI ZAKLJUČENI U ELEKTRONSKOM OBLIKU

Član 15.
(Forma i pravna valjanost ugovora)

- (1) Ugovor može biti zaključen elektronskim putem, odnosno u elektronskom obliku, ako su ispunjeni opći uslovi za njegovu punovažnost propisani posebnim propisima kojima se uređuje ta oblast.
- (2) Ponuda i prihvata ponude mogu se dati elektronskim putem, odnosno u elektronskom obliku.
- (3) Kada se elektronska poruka, odnosno elektronski oblik koristi kao sredstvo prilikom zaključenja ugovora, takvom ugovoru se ne može osporiti pravna valjanost, samo zbog toga što je sačinjen u obliku elektronske poruke, odnosno u elektronskom obliku.

Član 16.
(Ugovori na koje se ne primjenjuje zakon)

Odredbe ovog zakona ne primjenjuju se na sljedeće ugovore:

- a) ugovori iz oblasti porodičnog i nasljednog prava,
- b) ugovore o poklonu izuzev za koje je posebnim zakonom propisana pisana forma,
- c) ugovore o opterećenju i otuđenju imovine za koje je potrebno odobrenje nadležnih organa koji se bave socijalnom zaštitom,

- d) ugovore o prenosu prava vlasništva na nekretninama ili druge pravne poslove kojima se uređuju stvarna prava na nekretninama, osim ugovora o zakupu nekretnina,
- e) druge ugovore za koje je posebnim propisima propisano da se sastavljaju u obliku notarskog akta, odnosno isprave,
- f) ugovore i očitovanja volje jemaca, ako je jamac lice koje djeluje izvan svoje trgovačke, poslovne ili profesionalne djelatnosti i
- g) na ugovore za koje je posebnim propisima predviđeno da se ne mogu zaključiti u elektronskoj formi odnosno za koje je propisana pisana forma.

Član 17.
(Supsidijarna primjena propisa)

Ako ovim zakonom nije drugačije propisano, na pravne odnose nastale iz ili u vezi sa ugovorima zaključenim elektronskim putem ili u elektronskoj formi primjenjuju se opći propisi koji regulišu ugovorne odnose.

Član 18.
(Elektronski potpis)

Kada se kao pretpostavka pravne valjanosti i zaključenja ugovora zahtijeva potpis lica, smatra se da taj uslov zadovoljava elektronska poruka potpisana elektronskim potpisom, u skladu sa posebnim propisima kojima se uređuje ta oblast.

Član 19.
(Obavezna obavještenja prije zaključenja ugovora)

- (1) Pružalac usluga informacionog društva obavezan je da korisniku usluga, prije zaključenja ugovora o pružanju usluga informacionog društva, osigura na jasan, razumljiv i nedvosmislen način podatke i obavještenja o:
 - a) postupku koji se primjenjuje kod zaključivanja ugovora,
 - b) ugovornim odredbama,
 - c) općim uslovima poslovanja, ako su sastavni dio ugovora,
 - d) jezicima na kojima ugovor može biti zaključen;
 - e) kodeksima ponašanja u skladu sa kojima postupaju pružaoci usluga informacionog društva i kako se ti kodeksi mogu pregledati elektronskim putem.
- (2) Pružalac usluga informacionog društva obavezan je da korisniku usluga, prije zaključenja ugovora o pružanju usluga informacionog društva, osigura tehnička sredstva za prepoznavanje i ispravljanje pogrešnog unosa podataka u poruku, prije njene predaje ili slanja.
- (3) Ugovorne strane koje nisu potrošači u međusobnim ugovornim odnosima mogu ugovoriti odstupanje od odredbi iz st. (1) i (2) ovog člana.
- (4) Odredbe st. (1), (2) i (3) ovog člana ne primjenjuju se na ugovore koji se zaključuju isključivo razmjenom elektronske pošte, odnosno drugim oblikom lične komunikacije ostvarene elektronskim putem.

Član 20.
(Dostupnost ugovora i općih uslova poslovanja)

Ugovorne odredbe i odredbe općih uslova poslovanja koje su sastavni dio ugovora zaključenih u elektronskom obliku moraju biti dostupne korisnicima usluga na način koji omogućava njihovo pohranjivanje, ponovno korištenje i reproduciranje.

Član 21.
(Potvrda prijema)

- (1) Pružalac usluga informacionog društva obavezan je da, bez odlaganja, elektronskim putem, posebnom elektronskom porukom, potvrdi prijem elektronske poruke koja sadrži ponudu ili prihvrat ponude za zaključenje ugovora.
- (2) Posebna elektronska poruka, kojom se potvrđuje prijem, mora sadržavati sve bitne podatke, uključujući:
 - a) naziv naručene robe ili usluge,
 - b) ukupnu cijenu, uključujući sve poreze, manipulativne troškove i troškove isporuke,
 - c) rok isporuke,
 - d) informacije o pravu na odustanak i ostale obavezne podatke u skladu sa posebnim propisima iz oblasti zaštite potrošača.
- (3) Ugovorne strane, koje nisu potrošači, u međusobnim ugovornim odnosima mogu ugovoriti odstupanje od odredbi st. (1) i (2) ovog člana.
- (4) Odredbe st. (1), (2) i (3) ovog člana ne primjenjuju se na ugovore koji se zaključuju isključivo razmjenom elektronske pošte, odnosno drugim oblikom lične komunikacije ostvarene elektronskim putem.

Član 22.
(Vrijeme i mjesto zaključenja ugovora)

- (1) Ugovor u elektronskom obliku smatra se zaključenim onog trenutka kada ponuđač primi elektronsku poruku koja sadrži izjavu ponuđenog da prihvata ponudu.
- (2) Ponuda i prihvrat ponude, kao i druge izjave volje učinjene elektronskim putem, smatraju se primljenim kada im lice kome su upućene može pristupiti.
- (3) Ugovorne strane koje nisu potrošači u međusobnim ugovornim odnosima mogu ugovoriti odstupanje od odredbe stava (2) ovog člana.
- (4) Ugovor u elektronskom obliku smatra se zaključenim u mjestu obavljanja djelatnosti pružaoca usluga informacionog društva.

IV DIO - ODGOVORNOST PRUŽAOCA USLUGA INFORMACIONOG DRUŠTVA

Član 23.
(Isključenje odgovornosti)

- (1) Kada se pružena usluga informacionog društva sastoji od prenosa komunikacionom mrežom informacija dobivenih od korisnika usluge ili kada se ta usluga sastoji od omogućavanja pristupa komunikacionoj mreži, pružalac

usluga informacionog društva nije odgovoran za sadržaj poslane poruke i njeno upućivanje, ako nije:

- a) inicirao prenos,
 - b) izvršio odabir podataka ili dokumenata koji se prenose,
 - c) izabrao ili izmijenio podatke u sadržaju poruke ili dokumenata ili
 - d) odabrao primaoca prenosa.
- (2) Prenos poruka i pružanje pristupa porukama iz stava (1) ovog člana moraju biti obavljani na način koji omogućava automatsko, posredničko i privremeno pohranjivanje prenijetih poruka i u njima sadržanih podataka i moraju biti privremeno skladištene samo u vremenskom periodu koji je neophodan za prenos poruka.

Član 24.

(Privremeno pohranjivanje podataka (caching))

Kada se pružena usluga informacionog društva sastoji od prenosa komunikacionom mrežom informacija dobivenih od korisnika usluge ili kada se ta usluga sastoji od omogućavanja pristupa komunikacionoj mreži, pružalac usluga informacionog društva nije odgovoran za automatsku, posredničku i privremenu pohranu, koja služi samo za učinkovitije oblikovanje prenosa podataka koje su tražili drugi korisnici usluge ako:

- a) ne mijenja podatke,
- b) uvažava uslove za pristup podacima,
- c) postupa u skladu sa pravilima za ažuriranje podataka,
- d) postupa u skladu sa dozvoljenom primjenom tehnologija za prikupljanje podataka,
- e) hitno ukloni ili onemogućuje pristup podacima koje je pohranio odmah nakon saznanja da su podaci uklonjeni iz prenosa putem mreže ili je onemogućen pristup do njih ili je sud ili drugi nadležni organ naredio njihovo uklanjanje ili onemogućavanje pristupa.

Član 25.

(Trajno pohranjivanje podataka (hosting))

- (1) Pružalac usluga informacionog društva koji pohranjuje podatke koje je korisnik usluge dostavio, na zahtjev korisnika usluge, nije odgovoran za sadržaj pohranjenih podataka ako:
- a) nema saznanja i nije mogao znati za nedopuštenu radnju korisnika usluge ili sadržaj podataka,
 - b) odmah čim sazna ili postane svjestan da se radi o nedopuštenim radnjama ili podacima, ukloni ili onemogućuje pristup podacima.
- (2) Odredba stava (1) ovog člana ne primjenjuje se u slučajevima kada je korisnik usluge lice koje je na bilo koji način zavisno od pružaoca usluge (na primjer: privredna društva koja imaju udjele jedni u drugima, privredna društva u kojima udio imaju ista fizička lica itd.).

Član 26.

(Linkovi)

Pružalac usluga informacionog društva koji posredstvom elektronskog upućivanja omogućuje pristup trećim podacima, nije odgovoran za te informacije ako:

- a) nema saznanja i nije mogao znati za nedopuštenu radnju korisnika usluge ili sadržaj podataka u ovim informacijama,
- b) odmah čim sazna ili postane svjestan da se radi o nedopuštenim radnjama ili podacima, ukloni ili onemogući pristup podacima.

Član 27.
(Obaveza obavještenja)

- (1) Prilikom pružanja usluge informacionog društva, pružalac usluge informacionog društva nije obavezan pregledavati podatke koje je pohranio, prenio ili učinio dostupnim, niti ispitivati okolnosti koje bi upućivale na nedopuštenu aktivnost korisnika usluge.
- (2) Pružalac usluga informacionog društva obavezan je odmah po saznanju obavijestiti nadležni organ ako utvrdi:
 - a) postojanje osnovane sumnje da korisnik usluge poduzima nedopuštene radnje korištenjem njegove usluge,
 - b) postojanje osnovane sumnje da je korisnik njegove usluge dao nedopuštene podatke.
- (3) Pružalac usluge informacionog društva je obavezan, na osnovu odgovarajućeg sudskog, odnosno upravnog akta, dostaviti sve podatke na osnovu kojih se vrši otkrivanje ili gonjenje počinitelaca krivičnih djela, odnosno zaštita prava trećih lica.

V DIO - DOSTAVNE SLUŽBE

Član 28.
(Evidencija pošiljki dostavnih službi)

- (1) Radi omogućavanja nadzora nad prometom robe i usluga u elektronskoj trgovini i suzbijanja neovlaštenog obavljanja djelatnosti, dostavne službe obavezne su voditi evidenciju pošiljki koje se odnose na promet robe i usluga ostvaren putem elektronske trgovine na području Federacije BiH.
- (2) Evidencija iz stava (1) ovog člana sadrži podatke o pošiljaocu, primaocu, datumu prijema i uručenja pošiljke, iznosu otkupnine, načinu plaćanja i druge podatke potrebne za vršenje inspekcijskog nadzora, u skladu sa propisima kojima se uređuje zaštita ličnih podataka.
- (3) Dostavne službe obavezne su podatke iz evidencije iz stava (1) ovog člana, na zahtjev nadležnog organa ili putem elektronske razmjene podataka, učiniti dostupnim Federalnom ministarstvu trgovine i nadležnim inspekcijskim organima u skladu sa ovim zakonom.
- (4) Način vođenja evidencije, sadržaj i obim podataka, tehničke standarde elektronske razmjene podataka, rokove čuvanja podataka i druga pitanja od značaja za provođenje ovog člana propisuje federalni ministar trgovine.

Član 29.

(Raspodaganje novčanim sredstvima prikupljenim naplatom pouzećem)

- (1) Dostavne službe koje vrše naplatu pošiljki pouzećem obavezne su voditi evidenciju o novčanim sredstvima prikupljenim po tom osnovu, u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast računovodstva, sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, fiskalizacija i unutrašnji platni promet.
- (2) Dostavne službe su obavezne osigurati praćenje, evidentiranje i prenos novčanih sredstava prikupljenih naplatom pouzećem na način koji omogućava potpunu transparentnost transakcije i identifikaciju pošiljaoca, primaoca i pošiljke.
- (3) Novčana sredstva prikupljena naplatom pouzećem dostavna služba prenosi pošiljaocu putem transakcijskog računa ili na drugi način u skladu sa propisima kojima se uređuje unutrašnji platni promet.
- (4) Način vođenja evidencije i sadržaj podataka iz ovog člana propisuje federalni ministar trgovine, uz prethodno pribavljeno mišljenje federalnog ministarstva nadležnog za finansije.

Član 30.

(Evidencija putem Global Location Number (GLN) standarda)

- (1) Pružalac usluga informacionog društva u poslovanju može koristiti Global Location Number (GLN) ili drugi međunarodno priznati identifikacioni standard, radi jedinstvene identifikacije svojih poslovnih lokacija i transakcija.
- (2) Dostavne službe, prilikom preuzimanja pošiljki, mogu evidentirati GLN ili drugi identifikacioni broj pošiljaoca i prenijeti ga u Registar pošiljki, ako je isti dodijeljen i korišten od strane pružaoca usluga informacionog društva.
- (3) Inspekcijski organi mogu koristiti podatke iz stava (2) ovog člana radi identifikacije pružalaca usluga informacionog društva i praćenja njihovih poslovnih aktivnosti u okviru svojih zakonskih nadležnosti.
- (4) Obrada i razmjena podataka iz ovog člana mora biti u skladu sa posebnim propisima o zaštiti ličnih podataka i ograničena isključivo na svrhe iz stava (3) ovog člana.

Član 31.

(Čuvanje ličnih podataka)

Dostavna služba obavezna je obrađivati i čuvati lične podatke korisnika usluge isključivo u svrhu preuzimanja, transporta i isporuke robe, u skladu sa posebnim propisima kojima se uređuje zaštita ličnih podataka.

VI DIO – PRUŽANJE USLUGA INFORMACIONOG DRUŠTVA PUTEM ELEKTRONSKE PLATFORME

Član 32.

(Obavezna identifikacija pružaoca usluga informacionog društva)

- (1) Elektronska platforma, uključujući društvene mreže, koja posreduje ili omogućava prodaju robe ili usluga trećim licima obavezna je omogućiti da su

osnovni podaci o pružaocu usluga informacionog društva iz člana 11. ovog zakona jasno, vidljivo i nedvosmisleno navedeni na platformi.

- (2) Elektronska platforma, uključujući društvene mreže, je obavezna jasno označiti status pružaoca usluga informacionog društva, naročito da li lice koje nudi robu ili usluge nastupa kao registrovani pružalac usluga informacionog društva ili kao lice koje obavlja djelatnost bez registracije kod nadležnog organa.
- (3) Obrada i objava podataka o pružaocu usluga informacionog društva mora biti u skladu sa posebnim propisima o zaštiti ličnih podataka.

Član 33.

(Odgovornost elektronske platforme)

- (1) Elektronska platforma, uključujući društvene mreže, je obavezna uspostaviti funkcionalan i lako dostupan mehanizam za prijavu nezakonitih ili lažnih proizvoda i sadržaja, te iste ukloniti ili onemogućiti pristup bez nepotrebnog odlaganja, a najkasnije u roku od 48 sati od saznanja.
- (2) Ako elektronska platforma, uključujući društvene mreže, omogućava plaćanja putem vlastitih sistema, obavezna je postupati u skladu sa posebnim propisima i standardima sigurnosti plaćanja kojima je uređena ta oblast.
- (3) Elektronska platforma, uključujući društvene mreže, obavezna je jasno naznačiti svoju ulogu u transakciji (posrednik ili pružalac usluga informacionog društva), na način da korisnik usluga ne može biti doveden u zabludu u pogledu svojih prava.
- (4) Elektronska platforma, uključujući društvene mreže, je obavezna uspostaviti jasne i transparentne mehanizme za praćenje aktivnosti pružaoca usluga informacionog društva, s ciljem osiguranja njihove usklađenosti sa zakonom, pravilima platforme i pravima korisnika usluga.
- (5) Mehanizmi iz stava (4) ovog člana obuhvataju:
 - a) postupanje po pritužbama korisnika usluga, u skladu sa posebnim propisima kojima je uređena ta oblast,
 - b) provjere identiteta i registracije pružaoca usluga informacionog društva, u skladu sa ovim zakonom i posebnim propisima kojima je uređena ta oblast,
 - c) postupanje po obavještenjima o nepoštenim ili nezakonitim praksama.
- (6) Elektronska platforma, uključujući društvene mreže, je obavezna reagovati na osnovane pritužbe i obavještenja bez nepotrebnog odlaganja i poduzeti mjere kojima se otklanja povreda prava korisnika usluga ili drugih lica, u skladu sa ovim zakonom i posebnim propisima kojima je uređena ta oblast.
- (7) Ako pružalac usluga informacionog društva putem elektronske platforme, uključujući društvene mreže, postupi protivno zakonu, pravilima platforme ili ponavlja nepoštene prakse, platforma je obavezna suspendovati ili ukloniti njegov profil, uz prethodno obavješćavanje pružaocu usluga informacionog društva o razlozima i mogućnosti da se izjasni, osim kada se radi o očigledno nezakonitim radnjama koje zahtijevaju hitno uklanjanje.
- (8) Elektronska platforma, uključujući društvene mreže, obavezna je obezbijediti jasan postupak žalbe pružaocu usluga informacionog društva na odluke o suspenziji ili uklanjanju profila.

Član 34.
(Obaveza obavještanja o rizicima)

- (1) Ako elektronska platforma, uključujući društvene mreže, utvrdi ili postoji osnovana sumnja da pružalac usluga informacionog društva posluje protivno zakonu ili pravilima platforme, obavezna je bez nepotrebnog odlaganja obavijestiti nadležni organ i privremeno onemogućiti prodaju dok se sumnje ne razjasne.
- (2) Ako pružalac usluga informacionog društva ima sjedište izvan Bosne i Hercegovine, elektronska platforma, uključujući društvene mreže, obavezna je obavijestiti korisnike usluge o tome i upozoriti na moguće razlike u obimu i zaštiti njihovih prava.

VII DIO - PRUŽANJE USLUGA INFORMACIONOG DRUŠTVA PUTEM DRUŠTVENIH MREŽA

Član 35.
(Pojam pružanja usluga informacionog društva putem društvenih mreža)

- (1) Pružanjem usluga informacionog društva putem društvenih mreža smatra se svaka ponuda, oglašavanje, prodaja ili posredovanje u prodaji robe ili usluga putem društvenih mreža, komunikacionih aplikacija, platformi za razmjenu sadržaja i drugih digitalnih servisa koji omogućavaju interaktivnu komunikaciju korisnika.
- (2) Pružaocem usluga informacionog društva u smislu ovog člana smatra se svako fizičko ili pravno lice koje putem vlastitog profila, stranice, naloga ili drugog digitalnog kanala nudi, oglašava ili prodaje robu ili usluge uz naknadu ili s namjerom sticanja dobiti, bez obzira na formalnu registraciju.
- (3) Lice iz stava (2) ovog člana obavezno je jasno označiti da nastupa kao pružalac usluga informacionog društva i navesti podatke iz člana 11. ovog zakona.

Član 36.
(Status društvenih mreža u elektronskoj trgovini)

- (1) Društvena mreža koja omogućava korisnicima usluga funkcionalnost direktne kupovine, naručivanja ili plaćanja robe, usluga ili digitalnog sadržaja putem svojih tehničkih rješenja smatra se elektronskom platformom i podliježe obavezama i odgovornostima propisanim ovim zakonom.
- (2) Društvena mreža koja omogućava posredno oglašavanje, pregovaranje ili zaključivanje ugovora o prodaji robe, usluga ili digitalnog sadržaja između korisnika usluga, putem privatnih poruka, komentara, linkova ili drugih komunikacionih funkcionalnosti, smatra se da posreduje u elektronskoj trgovini i obavezna je osigurati da takve aktivnosti budu u skladu s odredbama ovog zakona o transparentnosti, identifikaciji trgovaca i zaštiti potrošača i posebnim propisima koji uređuju oblast trgovine i zaštite potrošača.
- (3) Društvena mreža iz st. (1) i (2) ovog člana obavezna je uspostaviti mehanizam prijave i uklanjanja nezakonitog sadržaja, neregistrovanih pružalaca usluga informacionog društva i obmanjujućih ponuda, te sarađivati sa Federalnim ministarstvom trgovine i nadležnim inspeksijskim organima u postupcima nadzora.

Član 37.
(Primjena propisa o zaštiti ličnih podataka)

Obrada ličnih podataka u okviru elektronske trgovine putem društvenih mreža i elektronskih platformi mora biti u skladu sa posebnim propisima o zaštiti ličnih podataka.

VIII DIO – NADZOR

Član 38.
(Upravni i inspekcijski nadzor)

- (1) Upravni nadzor nad primjenom ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona vrši Federalno ministarstvo trgovine.
- (2) Inspekcijski nadzor nad primjenom ovog zakona i propisa, donesenih na osnovu ovog zakona, vrše federalni tržišno, turističko-ugostiteljski inspektori i kantonalni, gradski i općinski tržišni inspektori, svaki u okviru svoje nadležnosti, u skladu sa ovlaštenjima propisanim ovim zakonom i propisima kojim se uređuje inspekcijski nadzor.

Član 39.
(Upravne mjere)

- (1) Nadležni tržišni inspektor će pružaocu usluga informacionog društva rješenjem zabraniti obavljanje djelatnosti do otklanjanja nepravilnosti, utvrđenih nalazom inspektora, ako prilikom nadzora utvrdi:
 - a) da se djelatnost obavlja bez registracije iz člana 5. ovog zakona,
 - b) ne postupi po mjerama naloženim rješenjem inspektora.
- (2) Žalba protiv rješenja iz stava (1) ovog člana ne odlaže izvršenje rješenja.
- (3) Nakon što je rješenje o zabrani postalo izvršno, inspektor će utvrditi da li je rješenje izvršeno te, ako nije izvršeno, bez odgađanja će pokrenuti postupak za njegovo izvršenje i donijeti zaključak o dozvoli izvršenja po službenoj dužnosti.
- (4) Po otklanjanju nepravilnosti zbog kojih je izrečena zabrana obavljanja djelatnosti, nadležni inspektor će, bez odgađanja, rješenjem staviti van snage izrečenu mjeru zabrane.
- (5) Tržišni inspektor može, u skladu sa zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor i propisima o prekršajima, privremeno licima iz stava (1) ovog člana oduzeti robu i druge predmete koji su služili ili su bili namijenjeni za izvršenje prekršaja, do okončanja prekršajnog postupka.

IX DIO - PREKRŠAJNE I KAZNE NE ODREDBE

Član 40.

- (1) Novčanom kaznom od 3.000 KM do 30.000 KM kazniće se za prekršaj pravno lice pružalac usluga informacionog društva, ako:
 - a) djelatnost obavlja bez registracije (član 5. Zakona),
 - b) ne pruži informacije u skladu sa članom 11. Zakona,
 - c) ne istakne podatke o registraciji u skladu sa članom 12. st. (1) i (2) Zakona,

- d) korisniku usluga, prije zaključenja ugovora, ne osigura obavezna obavještenja ili ne osigura tehnička sredstva za prepoznavanje i ispravljanje pogrešnog unosa podataka u poruku, prije njene predaje ili slanja (član 19. st. (1) i (2) Zakona),
 - e) ne omogući dostupnost ugovornih odredbi i općih uslova poslovanja na način propisan članom 20. Zakona,
 - f) ne obavijesti nadležni organ ili ne dostavi sve podatke u skladu sa članom 27. st. (2) i (3) Zakona,
 - g) postupa suprotno odredbi člana 35. stav (3) Zakona.
- (2) Novčanom kaznom od 3.000 KM do 30.000 KM kazniće se pravno lice elektronska platforma, ako:
- a) ne omogući isticanje podataka o pružaocu usluga informacionog društva (član 12. stav (3) Zakona),
 - b) ne omogući da su osnovni podaci o pružaocu usluga informacionog društva iz člana 11. Zakona jasno, vidljivo i nedvosmisleno navedeni na platformi ili jasno ne označi status pružaoca usluga informacionog društva (član 32. st. (1) i (2) Zakona),
 - c) postupi suprotno odredbi člana 33. Zakona,
 - d) ne obavijesti nadležni organ ili korisnika usluge o rizicima u skladu sa članom 34. Zakona,
 - e) ne uspostavi mehanizam prijave i uklanjanja nezakonitog sadržaja neregistrovanih pružalaca usluga informacionog društva i obmanjujućih ponuda (član 36. stav (3) Zakona).
- (3) Novčanom kaznom od 3.000 KM do 30.000 KM kazniće se pravno lice dostavna služba, ako:
- a) ne vodi evidenciju pošiljki za sve pošiljke koje se odnose na elektronsku trgovinu na području Federacije BiH (član 28. stav (1) Zakona),
 - b) ne evidentira novčana sredstva prikupljena naplatom pošiljki pouzecom ili ne osiguraju praćenje, evidentiranje i prenos novčanih sredstava prikupljenih naplatom pouzecom u skladu sa članom 29. Zakona,
- (4) Za prekršaj iz st. (1), (2) i (3) ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 1.000 KM do 3.000 KM odgovorno lice u pravnom licu pružaoca usluga informacionog društva, elektronske platforme ili dostavne službe.
- (5) Ako prekršaj iz st. (1), (2) i (3) ovog člana počinji fizičko lice, pružalac usluga informacionog društva, elektronske platforme ili dostavne službe kazniće se novčanom kaznom od 500 KM do 1.500 KM.

Član 41.

- (1) Novčanom kaznom od 2.000 KM do 15.000 KM kazniće se za prekršaj pravno lice pružaoca usluga informacionog društva, ako:
- a) ne posluje na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini i ako u pisanim dokumentima ne koristi poslovno ime i sjedište, ili skraćeno poslovno ime i sjedište, kako je upisan u odgovarajući registar (član 9. Zakona),
 - b) ne osigura da svaki podatak iz komercijalne poruke zadovoljava uslove iz člana 13. Zakona,
 - c) postupi suprotno odredbi člana 14. Zakona,

- d) ne potvrdi prijem elektronske poruke koja sadrži ponudu ili prihvata ponude za zaključenje ugovora ili ako posebna elektronska poruka kojom se potvrđuje prijem ne sadrži sve bitne podatke (član 21. st. (1) i (2) Zakona),
 - e) ne obavi prenos poruka, pružanje pristupa porukama ili privremeno skladištenje poruka i u njima sadržanih podataka na način propisan članom 23. stav (2) Zakona.
- (2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 1.000 KM do 3.000 KM odgovorno lice u pravnom licu pružaocu usluga informacionog društva.
 - (3) Ako prekršaj iz stava (1) ovog člana počinio fizičko lice, pružalac usluga informacionog društva, kazniće se novčanom kaznom od 500 KM do 1.500 KM.

Član 42. (Ponovljeni prekršaj)

U slučaju ponovljenog prekršaja iz čl. 40. i 41. ovog zakona, koji je učinjen od strane istog subjekta nadzora, počinocu prekršaja se izriče novčana kazna u iznosu od najmanje dvostruke propisane minimalne kazne za taj prekršaj.

Član 43. (Dodatni kriteriji za odmjeravanje kazne)

Pored općih pravila o odmjeravanju kazne za prekršaj, utvrđene zakonom kojim se uređuju prekršaji, prilikom određivanja visine kazne, uzimaju se u obzir i sljedeći kriteriji:

- a) priroda, obim i trajanje prekršaja;
- b) mjere koje je počinilac poduzeo kako bi ublažio ili popravio štetu koju su korisnici usluga pretrpjeli;
- c) finansijska dobit koju je počinilac ostvario ili gubici koje je izbjegao zbog povrede, ako su relevantni podaci dostupni.

X DIO - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 44. (Donošenje podzakonskih akata i dužnost usklađivanja)

- (1) Federalni ministar trgovine će donijeti podzakonske akte na osnovu ovlaštenja iz ovog zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (2) Pružaoci usluga informacionog društva su dužni uskladiti rad i poslovanje u skladu sa ovim zakonom u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu propisa iz stava (1) ovog člana.

Član 45. (Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

OBRAZLOŽENJE NACRTA ZAKONA O ELEKTRONSKOJ TRGOVINI

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o elektronskoj trgovini sadržan je u članu III.1.tačka c) koji je izmijenjen amandmanima VIII, LXXXIX i CVI, i članu IV.A.20.(1) j) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine prema kojima je u isključivoj nadležnosti Federacije BiH, između ostalog, utvrđivanje ekonomske politike, a Parlament Federacije BiH, uz ostale nadležnosti predviđene Ustavom, nadležan za donošenje zakona u vršenju funkcija federalne vlasti.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Federalno ministarstvo trgovine, u skladu sa Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave („Službene novine Federacije BiH“ br. 58/02, 19/03, 38/05, 2/06, 8/06, 61/06 i 48/11), vrši upravne, stručne i druge poslove iz nadležnosti Federacije BiH koji se odnose na trgovinu, funkcionisanje jedinstvenog tržišta, uticaj privrednog sistema i ekonomske politike na tržište roba i usluga, odnose ponude i potražnje, cijene roba i usluga, zaštitu potrošača i druge poslove utvrđene zakonom.

Do donošenja Zakona o unutrašnjoj trgovini („Službene novine Federacije BiH“, broj: 87/24) pozitivni pravni propisi u Federaciji BiH nisu prepoznavali elektronsku trgovinu kao posebnu vrstu načina obavljanja trgovine, zbog čega su se pojavile određene devijacije uslijed pravno neuređenog stanja u oblasti digitalnog poslovanja u Federaciji BiH. Zakonom o unutrašnjoj trgovini definisano je šta je to uopće elektronska trgovina, koji su njeni osnovni oblici i uslovi za obavljanje iste. Zakonskim regulisanjem ove oblasti uspostavila se jasna pravna osnova za obavljanje elektronske trgovine, koju je neophodno nadograditi i znatno unaprijediti kroz donošenje posebnih propisa o elektronskoj trgovini.

U savremenom dobu, koje obilježava intenzivan razvoj informacionih i komunikacionih tehnologija, elektronska trgovina postala je jedan od najznačajnijih oblika privredne djelatnosti i razmjene dobara i usluga. Digitalizacija društva omogućila je da se mnogi procesi trgovinske djelatnosti odvijaju putem interneta ili nekim drugim sredstvom komunikacije na daljinu, bez potrebe za fizičkim kontaktom između kupaca i trgovaca. Ovaj oblik poslovanja donosi brojne prednosti, kao što su brža komunikacija, niži troškovi, šira dostupnost tržišta i efikasnija razmjena informacija, ali istovremeno stvara i niz novih pravnih, tehničkih i sigurnosnih izazova koje postojeći pozitivni pravni propisi ne mogu u potpunosti obuhvatiti. Zbog toga se javlja potreba za donošenjem posebnog propisa u Federaciji BiH, odnosno Zakona o elektronskoj trgovini, kojim bi se sistematski uredili svi aspekti obavljanja djelatnosti trgovine u digitalnom okruženju. Takav zakon stvorio bi pravni okvir koji definiše prava, obaveze i odgovornosti svih učesnika u elektronskoj trgovini, uvažavajući sve specifičnosti takvog načina obavljanja djelatnosti trgovine, čime bi se povećala pravna sigurnost i izgradilo povjerenje građana i privrednih subjekata u digitalne oblike poslovanja.

Poseban značaj Zakona o elektronskoj trgovini ogleda se i u zaštiti korisnika usluga, jer su korisnici u online okruženju često izloženi riziku od nedovoljno jasnih informacija o pružaocu usluga informacionog društva, uslovima kupovine ili mogućnostima

reklamacije. Zakonom se propisuje obaveza pružalaca usluga informacionog društva da daju potpune i tačne informacije o sebi i svojim proizvodima, kao i da korisnicima usluga bude omogućeno jednostavno odustajanje od kupovine. Nacrt zakona usklađen je sa savremenim standardima zaštite privatnosti i ličnih podataka, čime se korisnicima usluga obezbjeđuje veća kontrola nad njihovim podacima i zaštita od eventualnih zloupotreba.

Također, usvajanjem ovakvog zakona omogućilo bi se usklađivanje domaćeg pravnog okvira s međunarodnim standardima i pravnim praksama Evropske unije, čime bi se olakšalo prekogranično poslovanje i unaprijedila konkurentnost domaćih privrednih subjekata na globalnom tržištu. Zakon o elektronskoj trgovini doprinosi razvoju digitalne ekonomije, unapređenju poslovnih inovacija i jačanju konkurentnosti malih i srednjih preduzeća, koja bi uz niže troškove i jednostavniji pristup tržištu mogla efikasnije poslovati. Uz to, omogućio bi se korisnicima usluga veći izbor roba i usluga, bez obzira na njihovu geografsku lokaciju, čime bi se podstakao ravnomjerniji ekonomski razvoj i smanjile regionalne razlike, uz efikasniju zaštitu njihovih prava.

Digitalna transformacija u Federaciji BiH sve snažnije obuhvata čitav sistem – od trgovaca fizičkih lica koji se sve više zbog potreba tržišta i konkurentnosti okreću modelima online prodaje, do elektronskih platformi koji konstantno ulažu u napredna rješenja, modele plaćanja, jačanje transparentnosti i sigurnosti online kupovine. Zakonskim regulisanjem ove oblasti uspostavlja se jasna pravna osnova za obavljanje elektronske trgovine, što će u konačnici dovesti i do smanjenja tzv. „sive ekonomije“.

III USKLAĐENOST S PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

Ovim se zakonom vrši usklađivanje sa sljedećim aktima Evropske unije:

1. Direktiva 2000/31/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 8. juna 2000. godine o određenim pravnim aspektima usluga informacionog društva na unutrašnjem tržištu, posebno elektronske trgovine (Direktiva o elektronskoj trgovini).

IV OBRAZLOŽENJE ODREDBI ZAKONA

Općim odredbama Zakona (čl. 1. - 10.) uređuje se predmet zakona, propisuje se usklađivanje s pravnim aktima Evropske unije, definišu se pojmovi koji se koriste u ovom zakonu, propisano je na koga se primjenjuje propis i izuzeci od primjene, te je propisana obaveza registracije pružaoca usluga informacionog društva. Propisuje se da se pružanje usluga informacionog društva obavlja slobodno, u skladu sa ovim zakonom i dobrim poslovnim običajima, na način da se ne nanosi šteta drugim licima ili općim interesima, te se propisuju uslovi za ograničavanje slobode pružanja usluga.

Nadalje, propisuje se da izrazi koji se koriste u ovom zakonu, a imaju rodno značenje, odnose se podjednako na muški i ženski rod, obaveza poslovanja pružaoca usluga informacionog društva na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini, kao i obaveza korištenja poslovnog imena i sjedišta onako kako je upisan u odgovarajući registar. Članom 10. propisan je način raspolaganja ličnim podacima korisnika usluga.

U II dijelu, koji se odnosi na obavezu informisanja i komercijalnu poruku (čl. 11. - 14.) propisane su obavezne informacije koje je pružalac usluga informacionog društva obavezan pružiti korisnicima usluga i inspekcijskim organima, obaveza isticanja

podataka o registraciji, uslovi koje mora zadovoljiti podatak iz komercijalne poruke i način slanja i postupanje s neželjenom komercijalnom porukom.

U III dijelu, koji se odnosi na ugovore zaključene u elektronskom obliku (čl. 15. – 22.) normira se forma i pravna valjanost ugovora u elektronskom obliku, propisuju ugovori na koje se ne primjenjuje ovaj zakon, regulisana je supsidijarna primjena propisa, te je propisano da kada se kao pretpostavka pravne valjanosti i zaključenja ugovora zahtijeva potpis lica, smatra se da taj uslov zadovoljava elektronska poruka potpisana elektronskim potpisom, u skladu sa posebnim propisima. Član 19. propisuje obavezna obavještenja prije zaključenja ugovora, dok član 20. propisuje da ugovorne odredbe i odredbe općih uslova poslovanja koje su sastavni dio ugovora zaključenih u elektronskom obliku moraju biti dostupne korisnicima usluga na način koji omogućava njihovo pohranjivanje, ponovno korištenje i reproduciranje. Nadalje, propisan je način potvrde prijema elektronske poruke koja sadrži ponudu ili prihvrat ponude za zaključenje ugovora i propisano je mjesto i vrijeme zaključenja ugovora, tj. šta se uzima kao mjesto i trenutak zaključenja ugovora.

IV dio Zakona reguliše pitanje odgovornosti pružaoca usluga informacionog društva (čl. 23. – 27.). Član 23. propisuje uslove za isključenje odgovornosti pružaoca usluga informacionog društva. Nadalje su propisana pravila u vezi s privremenim pohranjivanjem podataka (caching), trajnim pohranjivanjem podataka (hosting), postupanje s linkovima i obavezna obavještenja.

U V dijelu, koji se odnosi na dostavne službe (čl. 28. – 31.) predviđeno je uspostavljanje i način vođenja evidencije pošiljki dostavnih službi, pravila u vezi sa polaganjem prikupljenog novca od naplate pouzecom, evidencija putem Global Location Number (GLN) standarda i pravila u vezi sa čuvanjem ličnih podataka od strane dostavnih službi.

Pružanje usluga informacionog društva putem elektronske platforme je regulisana u VI dijelu Nacrta zakona (čl. 32. – 34.), te je propisana obavezna identifikacija pružalaca usluga informacionog društva na elektronskoj platformi, odgovornost elektronske platforme i obavezna obavještenja o rizicima koja je elektronska platforma dužna slati.

U VII dijelu, koji se odnosi na pružanje usluga informacionog društva putem društvenih mreža (čl. 35. – 37.) propisan je pojam pružanja usluga informacionog društva putem društvenih mreža, potom je propisan status društvenih mreža u elektronskoj trgovini i primjena propisa o zaštiti ličnih podataka.

VIII dio Zakona se odnosi na nadzor (čl. 38. – 39.). Članom 38. propisuje se da upravni nadzor nad primjenom ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona vrši Federalno ministarstvo trgovine, a inspekcijski nadzor nad primjenom ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona vrše federalni tržišno, turističko-ugostiteljski inspektori i kantonalni, gradski i općinski tržišni inspektori, svaki u okviru svoje nadležnosti, u skladu sa ovlaštenjima propisanim ovim zakonom i propisima kojim se uređuje inspekcijski nadzor.

U IX dijelu, koji se odnosi na prekršajne i kaznene odredbe (čl. 40. – 43.) propisane su novčane kazne za nepoštovanje obaveza iz ovog zakona, koje su usaglašene sa Zakonom o prekršajima, kao i da se u slučaju ponovljenog prekršaja, koji je učinjen od

strane istog subjekta nadzora, počiniocu prekršaja izriče novčana kazna od najmanje dvostruke propisane minimalne kazne za taj prekršaj, te su propisani dodatni kriteriji za odmjeravanje kazne.

U X dijelu koji se odnosi na prelazne i završne odredbe (čl. 44. – 45.) propisani su rokovi za donošenje podzakonskih akata i dužnost usklađivanja rada i poslovanja pružalaca usluga informacionog društva u skladu sa odredbama zakona, te da zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“.

V FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provođenje ovog zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u budžetu Federacije BiH.